

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 К 007497 20 Кж 11
Бања Лука, 18.02.2021. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Горане Микеш, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених С. В. и К. Н., због стицаја кривичних дјела обљуба са дјететом млађим од петнаест година из члана 172. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске и упознавање дјецe с порнографијом из члана 177. став 1. истог закона, одлучујући о жалбама браниоца оптуженог С. В., адвоката Н. С. из Б. и браниоца оптуженог К. Н., адвоката Д. Т. из Л., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 007497 19 К од 02.07.2020. године, након одржане сједнице вијећа, којој су присуствовали републички јавни тужилац Б. М., оптужени и њихови браниоци, дана 18.02.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе бранилаца оптужених С. В. и К. Н. и потврђује пресуда Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 007497 19 К од 02.07.2020. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 007497 19 К од 02.07.2020. године, оглашени су кривим оптужени С. В. за кривично дјело обљуба са дјететом млађим од петнаест година из члана 172. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, у даљем тексту: КЗ РС), за које дјело му је утврђена казна затвора у трајању од 9 (девет) година у стицају са кривичним дјелом упознавање дјецe са порнографијом из члана 177. став 1. КЗ РС, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 9 (девет) година и 6 (шест) мјесеци и оптужени К. Н. за кривично дјело обљуба са дјететом млађим од петнаест година из члана 172. став 3. у вези са ставом 1. КЗ РС, за које дјело му је утврђена казна затвора у трајању од 10 (десет) година у стицају са кривичним дјелом упознавање дјецe са порнографијом из члана 177. став 1. КЗ РС, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 10 (десет) година и 6 (шест) мјесеци. У наведене казне затвора, на основу одредбе члана 59. КЗ РС, оптуженима је

урачунато вријеме проведено у притвору од 23.07.2019. године до 01.04.2020. године и од 15.04.2020. године па надаље. Истом пресудом на основу одредбе члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени су ослобођени од обавезе плаћања тошкова кривичног поступка, док је на основу одредбе члана 108. став 3. ЗКП РС, оштећена са имовинскоправним захтјевом упућена на парницу.

Против наведене пресуде жалбе су, благовремено, изјавили бранилац оптуженог С. В., адвокат Н. С. из Б. и бранилац оптуженог К. Н., адвокат Д. Т. из Л..

Обе жалбе су изјављене због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде Кривичног закона и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, те је жалба браниоца оптуженог С. В. изјављена и због одлуке о кривичној санкцији. Приједлог обе жалбе је идентично постављен, а то је: да се оптужени ослободе од оптужбе или да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да се одреди одржавање претреса пред овим судом.

Окружни јавни тужилац није подносио одговоре на жалбе бранилаца оптужених.

На сједници другостепеног вијећа Врховног суда Републике Српске, браниоци оптужених су остали у цијелости код поднесених жалби, оптужени су подржали жалбе својих бранилаца, а републички јавни тужилац је предложио да се те жалбе одбију као неосноване и потврди првостепена пресуда.

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбе бранилаца оптужених, одлучено је као у изреци ове пресуде, из следећих разлога:

Оспоравајући правилност и законитост побијане пресуде, обе жалбе указује на битне повреде одредаба кривичног поступка, садржане у одредби члана 311. став 1. тачке г), з) и к) и став 2. ЗКП РС. Оспорава се законитост у прибављању доказа на којима је заснована побијана пресуда, указује се на повреде права на одбрану, на неразумљивост изреке пресуде и њеној противријечности са разлозима, да пресуда не садржи разлоге о одлучним чињеницама, као и на неправилну примјену појединих одредаба процесног кривичног закона, које су по ставу жалби биле од утицаја на законито и правилно доношење пресуде.

У оквиру чињеничне основе побијане пресуде, аргументима изнесеним у жалбама се оспорава правилност оцјене изведених доказа оптужбе и одбране, па слиједом тога и правилност утврђења одлучних чињеница, са тврдњом да спроведени докази не потврђују тврдње оптужбе да су оптужени починили кривична дјела, за која су побијаном пресудом оглашени кривим, а што је све за посљедицу, по ставу жалби, довело и до повреде Кривичног закона.

Надаље, жалбом браниоца оптуженог В. се оспорава побијана пресуда и због одлуке о кривичној санкцији, истиче се да је казна изречена побијаном

пресудом престрого одмјерена, јер по ставу ове жалбе, првостепени суд није у довољној мјери цијенио све олакшавајуће околности, које је утврдио да постоје на страни овог оптуженог.

Супротно жалбеним приговорима бранилаца оптужених, првостепени суд је дао разлоге и за одбијање појединих доказа одбране, због чега су неосновани и жалбени приговори да је побијаном пресудом повређено право на одбрану оптужених из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Наиме, чињеница одбијања доказних приједлога одбране сама за себе не представља повреду права на одбрану, како се то жалбама сугерише. Ово из разлога што је дискреционо право суда, садржано у одредби члана 278. став 2. ЗКП РС, да одбије доказне приједлоге странака, ако закључи да предложени доказ нема значаја за предмет или је непотребан, међутим ова дискреција је ограничена обавезом суда да наведе разлоге из којих није уважио предложени доказ, па би одсуство тих разлога представљало повреду права на одбрану. У конкретном случају, првостепени суд је дао разлоге због чега сматра да предложени докази одбране нису потребни, те је дао разлоге због чега није саслушан свједок М. В. (стр. 24). Такође је првостепени суд дао разлоге за одбијање доказног приједлога одбране за психијатријско и психолошко вјештачење оштећене, не само у побијаној пресуди, већ и на наставку претреса од 21.05.2020. године, које у цијелости прихвата и овај суд. Наиме, са једне стране, предложен вјештак неуропсихијатар др М. Н. је лијечио оптуженог К. Н., а са друге стране, код доношења такве одлуке првостепени суд је имао у виду и чињеницу да се ради о оштећеној коју је вјештачио вјештак неуропсихијатар и психолози надлежних установа, а које је одбрана имала могућности да директно и унакрсно испита, да није било сумње да оштећена болује од било какве душевне болести или поремећености, те је имао у виду и члан 3 став 1. Конвенције о правима дјетета усвојена на Генералној скупштини УН 20. новембра 1989 године, коју је ратификовала и Босна и Херцеговина, у којој је прописано да у свим активностима које се тичу дјече без обзира да ли предузимају јавне и приватне институције, социјално старање, судови, административни органи или законодавна тијела, најбољи интереси дјетета биће од првенственог значаја, па је првостепени суд правилно закључио да би се новим вјештачењем оштећена поново трауматизовала.

Неосновани су и жалбени приговори бранилаца оптужених да се побијана пресуда заснива на незаконитим доказима и да је захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС.

Наиме, чињеница да ли је оштећена саслушавана више од два пута и да ли су записници о њеном саслушању у истрази, законити или незаконити докази, у конкретном случају, је ирелевантно, јер и да су уложени у првостепени спис ти записници, на истима се побијана пресуда не заснива, већ на исказу оштећене малолетне којег је дала на претресу пред првостепеним судом, који се никако не може сматрати доказом проистеклим из незаконито прибављеног доказа, како то жалбе погрешно сматрају.

Исто тако, супротно жалбеним приговорима бранилаца оптужених, налаз и мишљење вјештачења мобилних телефонских апарата и СИМ картица, као и записнике о претресању и потврде о привременом одузимању предмета од

оптужених, нису незаконити докази, како је то правилно утврдио и првостепени суд и о томе на страни 17. и 18. побијане пресуде, дао детаљне и ваљане разлоге, које у цијелости прихвата и овај суд, па се жалиоци упућују на те разлоге. Правилност тог утврђења првостепеног суда није доведена у сумњу ни потврдом о привременом одузимању предмета, коју је бранилац оптуженог В. приложио на сједници другостепеног вијећа.

Надаље, супротно наводима из жалби бранилаца, овај суд налази да изрека побијане пресуде није неразумљива, нити противрјечна сама себи и њеним разлозима и образложење исте садржи разлоге у погледу свих одлучних чињеница са аспекта постојања кривичних дјела и кривице оптужених и чињеница одлучних за правилну примјену Кривичног закона, ради чега су неприхватљиви приговори жалби засновани на тврдњи да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС. Исто тако, првостепени суд је, супротно жалбеним наводима, на страни 17. и 18. образложења побијане пресуде дао разлоге и у вези са приговорима одбране о незаконитости доказа.

Осим тога, супротно жалбеним приговорима, првостепени суд је дао могућност одбрани да своје аргументе супротстави аргументима оптужбе, на начин што су прихваћени и изведени већи дио предложених доказа одбране на претресу пред првостепеним судом, због чега су неосновани и приговори жалби да је одбрана на било који начин током првостепеног поступка, доведена у неравноправни положај у односу на оптужбу, нити да је дошло до повреде принципа једнакости оружја садржаног у одредби члана 14. ЗКП РС.

Такође, супротно жалбеним наводима бранилаца оптужених, у образложењу побијане пресуде оцјењени су савјесно и брижљиво сви проведени докази, те је дато образложење на основу чега је првостепени суд утврдио постојање битних елемената предметних кривичних дјела, због чега су без основа жалбени приговори бранила да је првостепени суд починио битну повреду одредба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС, у вези са чланом 14. и 295. став 2. ЗКП РС.

Чињенична утврђења побијане пресуде, супротно приговорима изнесеним у жалбама бранилаца оптужених, су по оцјени овог суда, потпуна и правилна. Она су заснована на бројним доказима изведеним на главном претресу пред првостепеним судом, који су изнесени у образложењу побијане пресуде, оцјењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Таквим приступом оцјени изведених доказа, изведен је и коначан, а по оцјени овог суда правилан закључак да су оптужени починили кривично дјело обљуба са дјететом млађим од петнаест година из члана 172. став 3. у вези са ставом 1. КЗ РС, у стицају са кривичним дјелом упознавање дјеце са порнографијом из члана 177. став 1. КЗ РС, за која су том пресудом оглашени кривим. Приговори жалби којима се та утврђења доводе у сумњу, разлозима који се износе у жалбама, нису основани.

Наиме, побијана пресуда је изнијела садржај исказа свих свједока, како оптужбе, тако и одбране, те је затим све те исказе правилно оцјенила. Прије свега, побијана пресуда је анализирао садржај исказа свједока млдб. оштећене

дат на претресу пред првостепеним судом, па је тај исказ правилно оцјенила као вјеродостојним, дајући о томе ваљано образложење на страни 9. и 10., које у цијелости прихвата и овај суд. Када се исказ оштећене доведе у везу са исказима свједока оптужбе Ц. А. (оца млдб. оштећене), В. С. (педагог у ОШ у Л.), С. Ђ. (школски психолог у истој школи), Б. Ј. (разредни старешина оштећене), Н. Т. (социјални радник), Б. Т. (психолог у Центру за социјални рад), С. Ц. (дипл. психолог у Фонду дечије заштите и спољни стручни сарадник у Фондацији „Л...“), З. Н. (клинички психолог Дома здравља Б.), као и са вјештачењем вјештака неуропсихијатра др В. Д. и вјештачењем вјештака за мобилне телефонске уређаје и телекомуникационе технологије А. Б., онда нема сумње у правилности оцјене вјеродостојности исказа оштећене. Истовремено, побијана пресуда је изнијела садржај и исказа оптужених, оцијенивши их као неувјерљивим, дајући о томе ваљане разлоге, које такође у цијелости прихвата и овај суд. Осим тога, искази оштећене нису доведени у сумњу ни исказима свједока одбране О. В., Д. Ј., Б. Ђ., М. В., Ј. М. и П. М., како је то правилно утврдио првостепени суд.

Стога овај суд налази да је чињенично стање у овој кривично правној ствари утврђено и потпуно и правилно, а жалбени приговори бранилаца оптужених у овом основу побијања пресуде, неосновани.

На правилно утврђено чињенично стање, правилно је примјењен кривични закон и радње оптужених, онако како су описане у изреци побијане пресуде, садрже сва битна обиљежја кривичних дјела обљуба са дјететом млађим од петнаест година из члана 172. став 3. у вези са ставом 1. КЗ РС и упознавање дјецe са порнографијом из члана 177. став 1. КЗ РС, због чега су неосновани и приговори жалби бранилаца оптужених у основу побијања пресуде због повреде Кривичног закона.

Жалба браниоца оптуженог С. В. пресуду побијају због одлуке о кривичној санкцији, те обзиром да жалба због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања изјављена у корист оптуженог К. Н., садржи у себи и жалбу због одлуке о кривичној санкцији, овај суд је по службеној дужности испитао ту одлуку првостепеног суда и у односу на овог оптуженог, те је нашао да су побијаном пресудом правилно утврђене све околности од значаја за одмјеравање казне оптуженима и да су те околности адекватно вредноване.

Правилно су утврђене и у побијаној пресуди образложене олакшавајуће околности, те је правилно цијењен степен кривичне одговорност сваког од оптужених појединачно, јачину угрожавања заштићеног добра, начин и околности под којима су дјела извршили и последице дјела. Разлоге дате у побијаној пресуди у оцјени свих тих околности, овај суд прихвата као ваљане, јер цијенећи законом прописану казну за кривично дјело обљуба са дјететом млађим од петнаест година из члана 172. став 3. у вези са ставом 1. КЗ РС (казна затвора најмање осам година), те чињеницу да сходно члану 54. став 3. КЗ РС, за ово кривично дјело није предвиђена могућност ублажавања казне испод посебног минимума запријеђене казне, те прописану казну затвора за кривично дјело упознавање дјецe са порнографијом из члана 177. став 1. КЗ РС (од шест мјесеци до три године), овај суд налази да су појединачно утврђење казне затвора, као и јединствене казне затвора изречене оптуженима побијаном

пресудом, у свему примјерене тежини почињених дјела, степену кривичне одговорности оптужених и околностима под којима су дјела учинили, те потребне и нужне ради остваривања сврхе кажњавања из члана 43. Кривичног законика Републике Српске у свим њеним сегментима.

Како из наведених разлога жалбе бранилаца оптужених нису основане, ваљало је те жалбе одбити као неосноване, на основу члана 327. ЗКП РС и првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић